

הביאני חדריו

גליון 335

מזן רבינו ראש הישיבה שליט"א

כי קרוב אליך הדבר מאוד

מתוך הספר 'שפתי דעת' ח"א

להדיא בתורה בפרשת נצבים (דברים ל"א-יד) 'לא נפלאה היא ממך ולא רחקה וכו', כי קרוב אליך הדבר מאוד בפין ובלבבך לעשתו', ובין אי קאי על מצות התשובה או על לימוד התורה (עיי"ש בראשונים) הרי מפורש בתורה שלא נפלאה היא ממך, והיאך לעתיד לבא הקב"ה אומר 'אף בעיני יפלא', אתמהא וכמדומני שזו הסוגיא הקשה ביותר בחיי האדם, וכשישכיל להבין סוגיא זו יפתח לו הפתח לכל עלייתו.

ב. והנה בפסוקים אלו בפרשת נצבים מתייחסת התורה במפורש למחשבות האלו שאנו דנים בהן, ומפרטת לנו התורה בצורה הברורה ביותר את הקושי שמרגיש האדם ביכולתו לבחור ובקושי המורגש לנו להשתנות, והאריכה התורה להמחיש את מחשבותינו, שהאדם מרגיש שהדבר הוא בשמים ומופלא ממנו, והדבר הוא מעבר לים ורחוק הרבה ממנו, ואת זה באה התורה להפקיע ולקבוע שלא רק שאינו בשמים ומעבר לים אלא שקרוב הוא אלינו מאוד וביאור הדברים הוא כמו שאחז"ל (דבר"ר חג), 'לא נפלאה היא', ואם נפלאה היא, ממך, שאין אתה עסוק בה, ואמרו שם משל לכך שהיה תלוי באויר, טפס אומר מי יוכל להביאו ופקח אומר לא אחד תלה אותו, מביא סולם או קנה ומוריד אותו, כך כל מי שהוא טפס אומר אימתי אקרא כל התורה כולה, ומי שהוא פיקח מה הוא עושה שונה פרק אחד בכל יום ויום עד שמסיים כל התורה כולה וכו'. וביארו בזה שבאמת יש כאן את שני הצדדים, שאין הויכוח בין החכם לטפס בגודל המרחק, אלא בכלים להשיגו, שבלא הסולם הוא באמת רחוק מאוד, אך כשמתגלה הסולם הוא קרוב מאוד, והדבר דומה לבנין של מאה קומות שקשה לעלות לגובהו אך ע"י מעלית הרי בלחיצה אחת הוא מיד שם, ומהו הסולם ומהי המעלית ברוחניות, הוא עצם

בטוח בזמנים אלו שהצלח, ולבסוף רואה שלא עלתה בידו ונשאר כמעט כדאשתקד, ועי"ז נגרם לו יאוש ורפיון ידים ומתערערת אצלו האמונה בכחו וביכולתו, ואף שרואה אחרים מועטים שהצלחו, תולה זה בסיעתא דשמיא מיוחדת שהיתה להם או באיזה זכות אבות וכד', אולם בנוגע לנפשו חושש שאין זה בכחו.

וגם כשמעיינים בתורה ובדברי חז"ל לכאורה אפשר למצוא סיוע להרגשות אלו, שהרי אמרו חז"ל (סוכה דף נ"ב ע"ב, קידושין דף ל' ע"א) שיצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום וכו' ואלמלא הקב"ה עוזרו אינו יכול לו, ומבואר שאין זה בכח האנושי להתגבר, וכמו"כ אמרו (סוכה דף נ"ב ע"א) שכל הגדול מחבירו יצרו גדול ממנו, ובגמ' (סוכה שם) איתא, דלעת"ל כששוחט הקב"ה ליצה"ר הצדיקים תמהים היאך יכולנו לכבוש את ההר הגדול הזה ואף הקב"ה תמה עמהם, ומכל זה מבואר שבאמת הוא דבר קשה מאוד ואינו בכח האדם בעצמו. ולכאורה הדברים תמוהים טובא, דא"כ היאך מתקיים יסוד הבחירה, והאין כ' הרמב"ם (פ"ה מהל' תשובה) במהות הבחירה שאין מי שמושכו לאחד משני הדרכים אלא הוא מעצמו ומדעתו נוטה לאי זה דרך שירצה, ושכל מעשיו מסורים לו ולא יהיה לו לא כופה ולא מושך וכו', והרי מבואר בחז"ל שיש לו יצה"ר שמושכו כל כך עד שאין לו אפשרות להתגבר עליו בעצמו בלא הסיוע האלוקי. וכן יל"ע ממה שאמרו (ברכות דף ל"ג ע"ב) הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים, ומשמע שכביכול בדבר זה אין הקב"ה מתערב, והרי לעולם צריך לסייעו ולעוזרו כדי שיוכל לבחור בטוב ולהתגבר. וביותר הדברים תמוהים שבגמ' בסוכה (שם) אמרו דלעת"ל אף הקב"ה תמה עם הצדיקים היאך יכלו להתגבר ולכבוש היצה"ר וזה מה שנאמר 'אף בעיני יפלא', ומאידך מבואר

א. בעומדינו בפרוס הימים הנוראים, ובפרט בשעה שכזו אשר הפחד אוחזינו מהנעשה בישראל, והאימה מתגברת מהמתרחש ביושבי תבל, גיבור לא ינצל ברוב כח, ברוב חילו לא ימלט, ונתמעטו האומרים 'אלהינו למעשה ידינו', ובכן בהכרח כולנו חשים בחיוב החזרה בתשובה.

והנה כמדומה שהמעכבים אצלנו בעשיית התשובה הם בעיקר בתרתי, האחד, שכשעוסקים בחרטה וביודוי הרי שרויים בעצבות וביגון, ובהתבוננות על גודל החטאים מגיעים אנו לידי רפיון ויאוש, והשני, שחסירה אצלנו האמונה השלימה בכח הבחירה וביכולתנו האמיתית להשתנות.

אך צריך לידע שאמנם מצות התשובה כוללת את החרטה ויש בה דרגות הרבה, אולם ראשיתה היא עזיבת דרך הרשע, כמו שנאמר 'אחרי שובי נחמתי'. ועזיבה זו והקבלה לילך בדרך חדשה היא בעצם גם ענין בפנ"ע, וברמב"ם ייחד פרק שלם (פ"ה מתשובה) למושג הבחירה, שהוא הכח והיכולת שיש לאדם לבחור בטוב בכל מצב שנמצא בו, וקבעו בתוך הלכות התשובה וקיום ה'ובחרת בחיים' יכול וצריך להיעשות מתוך הרגשת שמחה ככל המצוות, וביותר, בהרגשה של אושר על המתנה הנפלאה שקיבלנו שהיא היכולת לבחור ולהשתנות, ובזה עצמו כבר נהפך האדם מרשע לצדיק ולאהוב לפני המקום. ואמנם צריך גם להתעסק בחרטה וביגון לכפר על חטאיו, אך יש ליזהר שלא לערב את אלו החלקים זב"ז, ואף אם לא זכינו לדרגת החרטה הראויה, מ"מ אפשר וצריך להתעסק בשמחה בעזיבת החטא ובבחירה בטוב. והעיינוב השני הוא בכח זה עצמו, שחסרה לנו התחושה ביכולת הבחירה ובאפשרות השינוי, ובפרט לאחר שעברו על האדם כבר כמה וכמה ר"ה ויוהכ"פ שבהם קיוה לשינוי, ולפרקים אף היה

העיסוק בה, שכל זמן שלא מתעסק בתורה או בתשובה, הרי זה באמת בשמים ומעבר לים, ובמצבו הנוכחי אין בו היכולת לעשותו, ומגלה לנו התורה שיש כאן סולם הסמוי מעינינו שעל ידו הוא קרוב מאוד, והיינו ההתעסקות עצמה, וכשיתחיל להתעסק בזה עצמו הריהו מייצר את הסולם וזוהי צורת המעלית להגיע לגבהים.

ועדיין עומד האדם ותמה למה אינו רואה למעלית זו ומדוע מוותר מעיניו סולם זה, ואם ע"י ההתעסקות ישנה היכולת למה אין אנו מרגישים כך. והתשובה לכך היא מה שאחז"ל הנ"ל דאילו לא הקב"ה עוזרו אינו יכול לו, דאינו סולם פשוט ששייך שיהיה מורגש בחושינו הטבעיים, כיון שבאמת אין זה בכח הטבעי של האדם, אלא הוא עזר אלוקי, ואת זה לא שייך לראות ולהרגיש לפני כן, וזה גופא מה שבאו חז"ל ללמדינו דאלמלא הקב"ה עוזרו אינו יכול לו, דלכאורה תיקשי למאי נ"מ לנו בזה, והיה אפ"ל דבאו להשימיענו שכיון שצריך לעזרת הקב"ה אזי צריך תפילה על זה, אולם ביותר נראה שבאו ללמדינו מדוע נראית היא רחוקה ונפלאה בעינינו.

ג. אמנם עדיין טעון ביאור היאך מתיישרים הדברים עם כח הבחירה שהוא כח עצמי לנטות להיכן שרוצה כמש"כ הרמב"ם, וכמו"כ מש"כ דהכל בידי שמים חוץ מיר"ש, וכן במה שהקב"ה אומר שגם בעיניו יפלא. והענין הוא שבאמת חלוק סיוע זה מכל סייעתא דשמיא, שבשאר דברים העשיה היא שמימית ממש ואינו כלל מגרמת כח האדם, ומעשיו הם בגדר השתדלות גרידתא, אולם בענין זה גם הסייעתא דשמיא גופא ניתנה להיות ככחו ממש, והאדם הוא הבעלים להכריח כביכול את העזר האלוקי, ואינו כסיוע חיצוני ממנו אלא שמתמזג הוא בכח האדם, ומשו"ה נכלל הוא ממש בכח הבחירה להיחשב כדבר שעושה מעצמו, ואף כשכבר יושב הקב"ה על כסא הדין בידיו הכח ע"י התשובה להושיבו על כסא רחמים, והוא דבר נורא עד מאד למתבונן, וזה עצמו החידוש הנפלא של כח הבחירה שאף הקב"ה תמה עמהם ואומר אף בעיני יפלא, ואין ענין הפלא שבזה על קושי הדבר אצל האדם, שאדרבה לאחר הסיוע האלוקי הוא קרוב מאד ובפרט כשסיוע זה מוכרח הוא, אלא הקב"ה תמה עמהם שזה עצמו דבר פלא היאך שייך שינתן כזה כח לאנוש להכריח כביכול את העזר האלוקי, והאין הדבר יכול להתמזג ולהיות נידון ככחו, וכעין מה שביאר ברמ"א (או"ח סי' ו' ס"א) בברכת אשר יצר שחותמים בה ומפליא לעשות.

ופירשו הרמ"א שהוא פלא היאך שייך שתתקשר נשמה רוחנית בחומר ובגוף האדם, והרי בענין זה הוא פלא יותר גדול, דהיאך שייך ליתן כח באדם להכריח הסיוע האלוקי ולהחשיבו כבעלים על כך, שזהו סיבת קיבול השכר על המצוות, דאינו כשכר על עצם התאמצותו, אלא הוא שכר על המעשה דהוי מעשה דיליה ממש, וע"ז גופא אמרו דהכל בידי שמים חוץ מיראת שמים שאינו נחשב כלל בידי שמים, אלא כבידי האדם, והפסוק מעיד על כך באומרו 'כי קרוב אליך הדבר מאד בפיו ובלבבך לעשותו' דהוי ממש כעשיה דיליה, ולהאמור עוד יותר פשוט אמאי אין אנו מרגישים בזאת וחשים אנחנו שהדבר רחוק, שהרי לא שייך כלל להבין עומק דבר נורא זה, שהכח הטבעי אינו יכול לגבור על היצו"ר בלא הסיוע האלוקי, ומ"מ האדם בעלים גמורים על סיוע זה, אולם זה גופא עדות התורה שזהו כל מהות מושג המצוות וכח הבחירה, ובפיו ובלבבך לעשותו.

הוא הביאור האמיתי במש"כ בספר חסידים (סי' שס"ב) ז"ל, אם שואל אדם דבר שהוא שבח לבוראו כגון על לימוד תורה או דבר אחד מחפצי שמים ושופך את נפשו עליו הקב"ה שומע תפילתו אע"פ שאין בידו מעשים טובים ע"כ, [וכן מקובל בשם הגרי"ס שתפילה על רוחניות לעולם מתקבלת], דאינו משום מעלת הרוחניות, אלא שהדבר מוכרח שבלא זה הרי בטל כל כח הבחירה, דאילו לא הקב"ה עוזרו הרי אינו יכול לו, ובהכרח שגדר תפילה זו חלוק מתפילה על ענינים אחרים, שהתפילה על רוחניות היא עצם הצורה של הבחירה, והוא כח להכריחו כביכול לסיוע על כך, והדברים נפלאים.

ד. וממילא גם מה שנראה לנו שאע"פ שהחלטנו כמה פעמים להשתנות ובחרנו בטוב ומ"מ לא נסתייע הדבר, אינו נכון לפרשו דלא היתה לנו בזה סייעתא דשמיא, שהרי הסייעתא מוכרחת, אלא על כרחך שחסר לנו באמונה בכח הבחירה, וגם בשעה שהחלטנו היתה ההחלטה לוקה בחסר, שהרגשנו שבעצם מצדינו אין כאן אלא השתדלות והשאר תלוי בהקב"ה, וכשאנו מתפללים השיבנו אבינו לתורתך וכו', בפשוטו זו אותה צורת תפילה כמו 'רפאינו' וכמו 'ברך עלינו', אך באמת חלוקים הם, שהבקשה על ענינים גשמיים היא לזכות לקבל משמים ענינים אלו, ואילו הבקשה על רוחניות היא עצמה הצורה שהאדם פועל בזה את הסיוע האלוקי, וכשמתייחסים לענינים הרוחניים כמו שהדבר לא לגמרי תלוי בנו, הרי

ממילא אין כאן החלטה שלימה, וכשאמרו (שהש"ר פרשה ה') פתחו לי פתח אחד של תשובה כחודה של מחט, וכבר פירשו שצריך להיות עכ"פ פתח מפולש מצד לצד לגמרי, הרי ניקוב זה מתקיים רק כשמאמינים בשלימות בכח הבחירה לדעת שהכל בכוחינו ממש, והבקשה לסיוע על הרוחניות אינה אלא כצורה של מעשה הבחירה עצמו. ובאמת הדברים קשים להשגת האדם, ומשתייכים ג"כ לנושא העמוק של ידיעה ובחירה, ואכמה"ל, וכשרואים שאחרים הצליחו להשתנות תולים אנו זה בסייעתא דשמיא מיוחדת ובזכות אבות ומשליכים זה על מושג הידיעה, [ואפשר להמליץ על כך את מה שאמרו (עיי' אי"ר פתיחה) 'הלואי אותי עזבו ותורתי שמרו']. והיה אפשר לפרש כן את דברי הנביא (ישעי' נה, ז-יא) 'יעזב רשע דרכו ואיש און מחשבתיו וישב אל ה' וגו', כי לא מחשבותי מחשבותיכם ולא דרכיכם דרכי וגו', כי גבהו שמים מארץ וגו', כי כאשר ירד הגשם וגו', כן יהיה דברי' וגו', שקאי על זה גופא, שאין הפסוקים באים לחדש את עצם מושג התשובה שיכולה היא להועיל, שבזה אין כ"כ קושי לאדם להאמין שהקב"ה שאמר לא לחטוא הוא אומר שמהני לזה תשובה, והפה שאסר הוא הפה שהתיר, אלא שהנביא בא לומר שהדבר ביכולתנו, דישנה אפשרות כזו לאדם להשתנות, ועל כך אמר 'כי לא מחשבותי מחשבותיכם', וברמב"ם (שם) הביא פסוק זה בתשובתו על שאלת הידיעה והבחירה, ונכלל בזה גם כל משנ"ת, דכמו שגבהו שמים מארץ כן גבהו מחשבות הקב"ה לעשות שיהיה בכח אנוש לבחור ולהכריחו כביכול על כך, וע"ז אומר הנביא דאע"פ שאינך משיג דבר זה, מ"מ כמו שהגשם עושה דברי ולא חוזר אל השמים ריקם, כמו"כ יהיה דברי אשר אמרתי שישנה האפשרות של הבחירה ושל עזיבת דרך הרשע, והוא גזירת הכתוב לידע שכך הוא האמת שהדבר קרוב אליך מאוד ובפיו ובלבבך לעשותו. ואע"פ שאין אנו מבינים את זה, ואף אם אין לנו שום תחושה בזה, אולם הרי כל אות ומילה שנאמרו בתורה הרי הם אמת יותר מכל המוחש לנו, ודבר אחד מדבריו לא ישוב ריקם, ובפרט הכא שהאריכה התורה בענין זה לפרש את מחשבות האדם שחושב שהדבר בשמים ומעבר לים, וע"ז גופא באה התורה ומעידה שאינו כן, אלא הוא קרוב אלינו מאד, ובפיו ובלבבך לעשותו, וכאשר נביט במבט תורני אמיתי זה ונאמין בכח הבחירה, אזי זה גופא יהיה הסולם להגיע לכך.

ביטוי לגבורה, דכך היא גם הרגשת האדם דבחגירת מתניו מתווספים לו כח וגבורה, והוא משום שבזה מבדיל ומפריד בין עליונו לתחתונו, ונעשה שליט על חומריותו, וזהו הכח המיוחד שניתן לישראל להיות החומר בשליטת הרוח, ואזי אף שלפרקים לא ניכר מבחוץ הפרש בהנהגתו, מ"מ יש כאן כבר אדם אחר השולט בעצמו, וזהו שינוי עצום.

יתן השי"ת שנזכה כולנו בימים אלו - ובפרט ביוהכ"פ - להגיע לתחושות הללו ולהאמין בכח הבחירה ולהשתנות, ובודאי שאם נזכה כולנו לכך הרי נראה בקרוב בביטול המוחלט של כל האלילים, ובידינו הוא לזכות במהרה לגאולה השלימה.

בהם קרבה יתירה להגיע לכך ולבחור בטוב ולהכריח כביכול את הסיוע האלוקי על כך. ואף כשהאדם לא משתנה בכל הענינים לגמרי, ומשתנה בהדרגה, צריך לדעת שיש כאן שינוי מהותי, ואע"פ שאחר יוהכ"פ לא נראה ממבט חיצוני הבדל, אולם כשהגיע לרגע הבחירה יש כאן שינוי מהותי, ויתכן לפעמים להתנהג באותה הצורה החיצונית כדאשתקד, ומ"מ הוא מצב אחר לגמרי, שמעכשיו הדבר בשליטתו ויכול לעוצרו ומופרד הוא בפנימיותו מההשתייכות לחומר. ויתכן שזה פירוש הברכה (ברכות השחר) אזור ישראל בגבורה, שהיא הודאה מיוחדת על כך שנתן הקב"ה לישראל את הכח והגבורה לבחור בטוב, שזה יתכן רק ע"י סיוע אלוקי כאמור, אולם סיוע זה מתמזג להיותו ככח שלנו ונחשב שאנו נאזרנו בכח זה - דקאי על חגירת המתניים, שהיא

ה. וצריך לידע שבחירה זו נעשית ברגע קטן, וכמו שאמרו (קידושין דף מ"ט ע"ב) המקדש את האשה ע"מ שאני צדיק, אפי' רשע גמור הרי זה ספק מקודשת דשמא הרהר תשובה בלבו, דברגע אחד כשהאדם מגיע להכרה בצורך ובחיוב להשתנות ובצירוף האמונה בכח הבחירה מיד משתנה הוא, וכמו שנצייר לעצמינו את הרגע האחרון של החיים שלנו - שמבקשים אנו בתפילה זכה להיות בו במצב של דעה צלולה - והרי ברגע זה ודאי משתנה האדם באמת, כמו"כ צריך להרגיש לעולם כמו רגע זה, וכמו שאמרו (אבות פ"ב מט"ו) 'שוב יום אחד לפני מיתתך', וצריך להגיע להרגשה של אותו הרגע, ואזי הוא קרוב מאוד להשתנות, ובפרט בימים אלו שעליהם נאמר הפסוק (ישעי' נה.ו) 'דרשו ה' בהמצאו קראוהו בהיותו קרוב', שהם עשי"ת (עיי' ר"ה דף י"ח ע"א), הרי שבימים אלו יש

במלאת שנה להעלותו של קרבן עולה תמימה ידידינו רבי רפאל מרדכי זצ"ל בן יבדלחט"א רבי שרגא צבי פישוהף

מזן המשגיח שליט"א

דברי התעוררות בלווית הקדוש הרב הגאון רבי רפאל מרדכי פישוהף זצ"ל הי"ד

קרית חנה דוד, "ספו שנה על שנה חגים ינקופו", מקונן הנביא העבירות גורמות שמגיעים ימים טובים ואין קרבנות עובר עוד שנה עוד יו"ט ועוד יו"ט ולא מתקיימים הפרשיות שבתורה על הקרבת הקרבנות, והעבירות האלה גורמים "והציקותי לאריאל", אומר השי"ת והציקותי לאריאל, מוסיף הנביא "והיתה תאניה ואניה והיתה לי כאריאל", שיהיה תאניה ועניה זה יהיה לי כמו שמקריבים קרבנות בבית המקדש, והיתה לי כאריאל מפרש רש"י תהא מוקפת חללי חרב כמזבח המוקף זבחי בהמה.

מי מי אם לא העולה תמימה כמו רפאל מרדכי, שדנו בשמים את מי לקחת בשביל להיות כאריאל הוא הוא העולה תמימה עולה תמימה הוא שקול כמו כל הקרבנות על המזבח הקב"ה שומרו בעצמו לא עזבו אותו לרגע אחד, הוא ותורתו קוב"ה אורייתא וישראל חד.

קשה מיתתן של בחורי ישראל לפני הקב"ה, שהקב"ה צריך להתנהג בכזו הנהגה זה קשה, קשה מיתתן של צדיקים לפני הקב"ה כיום שבירת הלוחות, הרי ששברו את הלוחות אמר השי"ת פסל לך תעשו את הלוחות שניות, שלוקחים תלמיד חכם צדיק אומרים לנו - המתעוררים המתענגעים אנחנו צריכים לפסול את עצמנו לפסול מאיתנו שאנחנו נהיה ההמשך של החסר.

זה קשה בעיני השי"ת, והשי"ת מצפה מאיתנו שאנחנו נמשיך ונתעורר מהעובדה, נתנו לנו את יוה"כ מיתתן של צדיקים מכפרת, שעושים תשובה זה ימי תשובה כולנו אמרנו סליחות ואנחנו אומרים סליחות כל יום ויום ונגיד סליחות הלאה אומרים סליחות כל הימים האלה בזמן שעוסקים בתשובה, וכשעוסקים בתשובה מיתת צדיקים מכפרת.

יש לנו יוה"כ שנצליח להיכנס ליוה"כ ביוה"כ שחל להיות בשבת שזה מעלה עצומה לכפרה מושלמת התקוות מלאות שניקה נזכה שכל התפילות שיתפללו בסייעתא דשמיא יתקבלו ברחמים וברצון, ובמהרה נזכה לגאולה השלימה ומחה ה' דמעה מעל כל פנים.

רפאל מרדכי, כפי איך שאנחנו זוכרים אותו מיום כניסתו לשיבה היה כולו קדושה כולו תורה כולו יראת שמיים ומידות טובות.

הוא עלה ונתעלה ונתעלה ללא הפסקה עד יום אחרון, בלי הפסק, הוא היה ספר תורה ספר תורה מובחר מהודר, כל החיים היו מתוך התורה בשביל עסק התורה להמשיך את קיום התורה, רבי חיים וואליזינע'ר מביא בנפה"ח את התנא דבי אליהו כל ת"ח שעוסק בתורה בכל יום תמיד בשביל להרבות כבוד שמיים אינו צריך לא חרב ולא חנית ולא כל דבר שיהיה לו שומר, אלא הקב"ה משמרו בעצמו.

רבי חיים וואליזינע'ר מביא עוד תנא דבי אליהו אם יש בו באדם דרך ארץ ומקרא לבד מוסרין לו מלאך אחד לשמרו, קרא אדם אדם תורה נביאים וכתובים מוסרין לו שני מלאכים לשמרו, קרא אדם תורה תורה נביאים וכתובים שנה משנה מדרש הלכות ואגדות ושימש תלמידי חכמים הקב"ה משמרו בעצמו, שנאמר ה' שומרך ה' צילך על יד ימינך.

רפאל מרדכי יגע בתורה בכל כוחו, בלילה האחרון הוא ישב ולמד כל הלילה עד הבוקר, כל הלילות שלו היו כל ימים ולילות משים לילות כימים, כל הימים וכל הלילות תמיד שקוע בלימוד בכל מקום שהוא נמצא שקוע בסוגיא, ברור לו הסוגיא, יודע טוב את הגמרא את הרש"י את התוס', הסוגיות מבוררות, הקב"ה משמרו בעצמו.

על זה כתוב עמו אנוכי בצרה, הקב"ה לא עזב אותו הוא ברגע האחרון הוא היה איתו כל הדרך, הנביא ישעי' אומר, ישעי' היה לפני החורבן הראשון מאה חמישים שנה, ישעי' מקונן על שני החורבנות הוי אריאל אריאל, המזבח ששם היו מקריבים את הקרבנות מכונה בנביאים אריאל, רבוץ כארי שהמקדש עצמו היה מכונה אריאל שיש לו איזה שהוא דמיון מקדש ראשון מקדש שני מקונן ישעי' בשם השי"ת הוי אריאל אריאל חסר לי את המקדש אומר השי"ת חסר לי ביהמ"ק חסר בית המקדש בבריאה, הבריה מיועדת שיהיה בה בית מקדש, וכשאין את המקדש השי"ת מקונן אריאל אריאל המקדש ראשון חסר לי חסר לי המקדש שני כביכול,

בפרוש עלינו ימי הדין, כל אחד
מאיתנו מבקש לבוא בשעריה של
שנת תשפ"ו עם זכויות שיכריעו את
הכף לטובתו ולטובת בני ביתו.
להיכתב ולהיחתם לאלתר בספרם
של צדיקים גמורים.

למענך אלוקים חיים

**תרומה ושותפות בלימוד התורה של מאות בני ישיבת כנסת יצחק חדרה,
אשר אין להם בעולמם אלא ארבע אמות של הלכה,
זו הזכות שנוכל לבוא עימה ליום הדין ולומר: 'למענך אלוקים חיים'.**

**"למענך" – שפינת החמד הזו בעולמך תמשיך לפרוח ולשגשג,
לגדל עדרים נדירים לבני תורה יקרים המסולאים בפז.**

בתרומת 180 שקל נרכוש לעצמינו את הזכות הנשגבה הזו – להחזיק בעץ החיים –
שתעמוד לנו ולבני ביתנו להיכתב לפני השי"ת בספר הזכויות לחיים ברכה ושלוש, לשנה טובה ומבורכת,
שנת גאולה וישועה לכלל ולפרט.

מעמד נורא הוד של תפילת "מי שברך"

שלושים תורמים בלבד שישאם ליבם להחזיק בעץ החיים
בשותפות של 300 ש"ח כפול 10 חודשים (או לבעלי ה"ק קיימת -
תרומה חודשית נוספת של 200 ₪) - יזכו להיכנס לתפילת ה'מי
שברך' מפי מרן רבינו ראש הישיבה שליט"א בעיצומם של ימי הדין
בהיכל הישיבה הקדושה בשעת עת רצון של קריאת התורה.

אין לך זכות גדולה כזו!

מרן המשגיח הגה"צ

רבי טוביה נוביק שליט"א
יעתיר על כלל התורמים למגבית
הימים הנוראים (החל מסך של 240 ₪)
לאחר אמירת תהילים בהיכל
הישיבה מידי יום בעשי"ת.

לתרומות חייגו: 04-6100010 • או בעמדות נדירים פלוס: בקופת הישיבה הק'